

full dominical

Església de Menorca

Número 1846 - Any XXXVI - 22 octubre 2017

passant per la vida

L'EUCHARISTIA FA L'ESGLÉSIA

Benvolguts diocesans:

L'Eucaristia és el tercer element constitutiu de la Diòcesi. És un element fonamental, perquè l'Església neix, creix i és edificada per l'Eucaristia.

L'Església neix de l'Eucaristia, mitjançant la qual es fa actual de manera sacramental el lliurament de Jesucrist a la creu. Cada Eucaristia és memòria viva de la seva mort i proclamació joiosa de la seva resurrecció fins que Ell torni. L'Església té el seu origen precisament en aquest misteri pasqual. Quan l'Església celebra l'Eucaristia, actualitza l'obra de la redempció, que dona origen a la nova aliança i la comunitat de la nova aliança que és l'Església. Per això escriu Ratzinger que "l'Eucaristia és el lloc del naixement ininterromput de l'Església, en la qual el Senyor la funda constantment de nou".

L'Església és comunitat eucarística. L'origen últim de qualsevol comunitat cristiana no és la voluntat d'un grup de persones d'associar-se per una bona finalitat. Cada comunitat neix i creix al voltant de l'Eucaristia. Hi ha una frase contundent del Concili, que diu: "no es construeix cap comunitat cristiana si aquesta no té la seva arrel i centre en la celebració de la sagrada Eucaristia" (PO 6). L'Eucaristia ha d'estar, per això, en el centre de cada parròquia i, de manera especial, al centre de la vida de la nostra Diòcesi.

Un antic adagi diu que "L'Església fa l'Eucaristia i l'Eucaristia fa l'Església". En certa manera l'Església fa l'Eucaristia,

perquè és la comunitat reunida la que celebra el Sopar del Senyor. Però és molt més cert que l'Eucaristia fa l'Església. No existiria l'Església sense el lliurament de Crist a la creu, recordada en l'Eucaristia.

A més, l'Eucaristia realitza la comunió, en què consisteix l'Església. La comunió en el Cos i la Sang del Senyor estableix una íntima comunió amb el Déu Trinitari. I, al mateix temps, s'edifica la comunió entre nosaltres. La comunió de cadascú "amb" Crist realitza la comunió de tots "a" Crist. A la comunitat dividida de Corint escriu Pau: "El pa és un, i així nosaltres, ni que siguem molts, formem un sol cos, perquè participem del mateix pa" (1 Cor 10,17). El cos Eucarístic de Jesús edifica el cos de Crist que és l'Església.

Finalment, l'Eucaristia empeny a l'Església a testificar el que viu. 'Anunciem la vostra mort, confessem la vostra resurrecció!, diem cada vegada que celebrem el Sopar del Senyor. L'Eucaristia alimenta la fe i condueix a comunicar-la. No podem seure a la taula del Ressuscitat sense sentir la crida a donar testimoni de l'experiència viscuda al costat d'Ell.

Siguem ben conscients que la nostra Diòcesi es constitueix, s'edifica i renova al voltant de la Taula de l'Eucaristia. Ella és veritablement "font i cimal de la vida cristiana" (LG 11).

† Francesc, Bisbe de Menorca

l'entrevista a...

LLUÍS SERRA LLANSANA

Lluís Serra Llansana (Igalada 1948) és un germà marista psicòleg, teòleg i filòsof. Encetarà les jornades de Teologia a Ciutadella, el proper divendres dia 27, amb la ponència «Història de la Missió apostòlica».

Germà Lluís, vostè parla de Missió Apostòlica. Quina era la missió dels Apòstols?

Els Fets dels Apòstols relata els últims moments de Jesús abans de l'Ascensió. Les seves darreres paraules són: "vosaltres, quan l'Esperit Sant vindrà damunt vostre, rebreu una força que us farà testimonis meus a Jerusalem, a tot Judea, a Samaria i fins a l'extrem de la terra.". L'anunci del Regne de Déu es fonamenta en el testimoni i s'expandeix fins al límits del món. L'aprenentatge que han fet al costat de Jesús és la base, però els problemes que han d'afrontar són nous i els desafiaments, immensos.

Quina és avui la missió de l'Església com a institució dins una societat plural?

La missió és la mateixa, però els condicionants han canviat. Abans s'havia d'obrir camí a través de l'organització de comunitats i de la definició gradual dels continguts de la fe. Sense models previs. Els cristians, a poc a poc, s'obrien a tots els col·lectius. En canvi ara, la institució continua essent vital, però cal desprendre's d'adherències prescindibles, que s'han acumulat al llarg del segle i que dificulten el tarannà profètic de la missió. La relació evangeli i cultura té una gran complexitat. Cal plantejar-la seriosament.

I la dels cristians que convivim amb moltes altres religions?

La situació de conviure amb altres religions ens situa en els inicis del cristianisme. Alguns elements són: l'experiència de la trobada personal amb Jesús, la consciència d'una missió irrenunciable, el sentit comunitari de la fe, l'anunci com a proposta que no és mai una imposició, el respecte a la consciència de les persones, el valor del testimoniatge... Jesús, quan parlava, s'adreçava a tothom. Sovint la Església té la temptació de parlar només per als seus fidels. Anunciar des de la coherència, la humilitat i la convicció personal. En el nostre cas, provenint d'una societat abans monolítica, la diversitat representa un nou desafiament, més humà i evangèlic.

Quina diferència hi ha en la missió que tenien els apòstols i la dels cristians d'avui?

Els apòstols van implementar la tradició de Jesús sense cap pla estratègic. La fidelitat a l'Esperit obria horitzons de novetat a cada moment, també enmig de persecucions i dificultats. Nosaltres, si volem actualitzar la missió rebuda, hem d'endinsar-nos en les fonts de la vida i la paraula de Jesús, aprofundir la riquesa de la tradició, purificar-nos d'autocomplaences eclesials per donar la prioritat a l'anunci del Regne i discernir a la llum de l'Esperit la manera de viure aquí i ara la missió rebuda

Toni Olives

la paraula
de Déu

Diumenge XXIX de Durant l'Any

Cicle A

Lectura de llibre del Profeta Isaïes 45, l. 4-6

El Senyor pren Cir, el seu ungit, per la mà dreta, i el condueix per sotmetre-li les nacions i deixar desarmats els reis, per obrir-li les ciutats perquè no trobi tanca-des les portes. El Senyor li diu: "Per amor de Jacob, el meu servent, d'Israel, el meu elegit, et crid pel teu nom, et don un títol honorós, tot i que no em coneixes. Jo som el Senyor, no n'hi ha d'altre. Fora de mi no hi ha cap déu. Sense que em coneguessis, t'he fet prendre les armes perquè sàpiguen de llevant fins a ponent que no hi ha ningú fora de mi. Jo som el Senyor. No n'hi ha d'altre."

Salm responsorial 95

R: **Donau al Senyor honor i majestat.**

Lectura de la 1ª carta de sant Pau als cristians de Tessalònica I, l. 1-5b

Pau, Silvà i Timoteu, a la comunitat de Tessalònica, reunida per Déu Pare i per Jesucrist, el Senyor. Vos desitjam la gràcia i la pau. Sempre donam gràcies a Déu per tots vosaltres i us recordam en les nostres pregàries. No deixam mai de recordar davant Déu, Pare nostre, com la vostra fe treballa per propagar-se, la vostra caritat no es cansa de fer el bé, i la vostra esperança en Jesucrist, el nostre Senyor, aguanta les adversitats. Germans estimats de Déu: Sabem de cert que ell vos ha elegit, perquè, quan vos anunciàvem l'evangeli, no predicàvem només de paraula, sinó amb obres poderoses, amb dons de l'Esperit Sant, i amb molta convicció.

Lectura de l'evangeli segons sant Mateu 22, 15-21

En aquell temps, els fariseus planejaren la manera de sorprendre Jesús en qualche paraula comprometedora, i li enviaren alguns dels seus i dels partidaris d'Herodes a dir-li: "Mestre, sabem que deis sempre la veritat, i que ensenyau de ver els camins de Déu, sense miraments per ningú, sigui qui sigui, ja que no obrau per complaure els homes. Digau-nos, doncs, què pensau d'això: "Es lícit o no pagar tribut al Cèsar?" Jesús, que se n'havia temut de la seva malícia, els respongué: "Hipòcrites, ¿perquè provau de comprometre'm? Mostrau-me la moneda del tribut." Ells li mostraren una moneda romana, i Jesús els preguntà: "¿De qui és aquesta figura i el nom que hi ha escrit?" Li diuen: "Del Cèsar." Jesús els respon: "Doncs, retornau al Cèsar això que és del Cèsar, i a Déu, allò que és de Déu."

Lectura del libro de Isaías 45, l. 4-6

Esto dice el Señor a su Ungido, a Ciro: Yo lo he tomado de la mano, «Yo lo he tomado de la mano, para doblar ante él las naciones y desarmar a los reyes, para abrir ante él las puertas, para que los portales no se cierren. Por mi siervo Jacob, por mi escogido Israel, te llamé por tu nombre, te di un título de honor, aunque no me conocías. Yo soy el Señor y no hay otro; fuera de mi no hay dios. Te pongo el cinturón, aunque no me conoces, para que sepan de Oriente a Occidente que no hay otro fuera de mí. Yo soy el Señor, y no hay otro».

Salmo responsorial 95

R: **Aclamad la gloria y el poder del Señor.**

Lectura de la primera carta del apóstol san Pablo a los Tesalonicenses I, l. 1-5b

Pablo, Silvano y Tirnoteo a la Iglesia de los tesalonicenses, en Dios Padre y en el Señor Jesucristo. A vosotros, gracia y paz. En todo momento damos gracias a Dios por todos vosotros y os tenemos presentes en nuestras oraciones, pues sin cesar recordamos ante Dios, nuestro Padre, la actividad de vuestra fe, el esfuerzo de vuestro amor y la firmeza de vuestra esperanza en Jesucristo nuestro Señor. Bien sabemos, hermanos amados de Dios, que él os ha elegido, pues cuando os anuncié nuestro evangelio, no fue solo de palabra, sino también con la fuerza del Espíritu Santo y con plena convicción.

Lectura del santo Evangelio según san Mateo 22, 15-21

En aquel tiempo, se retiraron los fariseos y llegaron a un acuerdo para comprometer a Jesús con una pregunta. Le enviaron algunos discípulos suyos, con unos herodianos, y le dijeron: «Maestro, sabemos que eres sincero y que enseñas el camino de Dios conforme a la verdad, sin que te importe nadie, porque no te fijas en apariencias. Dinos, pues, qué opinas: ¿es lícito pagar impuesto al César o no?». Comprendiendo su mala voluntad, les dijo Jesús: «Hipócritas, ¿por qué me tentáis? Enseñadme la moneda del impuesto». Le presentaron un denario. Él les preguntó: «¿De quién son esta imagen y esta inscripción?». Le respondieron: «Del César». Entonces les replicó: «Pues dad al César lo que es del César y a Dios lo que es de Dios».

evangeli i vida

Donau a Déu el que és de Déu

Francesc Triay

Diumenge passat parlàvem de com el Déu de Jesucrist que ens convida a la festa és un Déu gelós, no vol ser plat de segona taula. Avui per boca del profeta Isaïes Déu ens diu: "Jo soc el Senyor, no n'hi ha d'altre. Fora de mi no hi ha cap Déu" (Is 45, 5). Aquesta afirmació, que el profeta ens transmet en nom de Déu, és una bona introducció per a comprendre el fragment de l'evangeli de Mateu que avui escoltam en la celebració de l'Eucaristia.

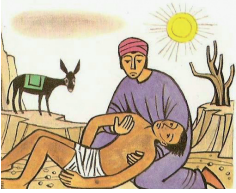
Sovint em sentit algú que molt a la lleugera empre aquesta expressió que l'evangelista posa en boca de Jesús: "Donau al Cèsar el que és del Cèsar i a Déu el que és de Déu" (Mt 22, 21), per a justificar accions impositives del poder polític, quan el que Jesús ens vol donar a entendre és que

d'Absolut no n'hi ha més que un, Déu. Tots els altres sempre seran relatius i transitoris, per anys que durin, al final acabaran.

A nosaltres els cristians la Paraula de Déu ens convida a revisar els absoluts que tenim en la nostra vida, tot allò que desplaça Déu a segon terme, com dèiem diumenge passat. Però això sempre ens costa. En castellà diuen: "No hay mal que por bien no venga", doncs aquest matí, ara, que per una trontollada en un dia de pluja, estic peu alt i enclaustrat, estava preguntant al Senyor perquè m'ajudi a no deixar-me endur vers altres déus, doncs he anat descobrint, en el silenci de la matinada, que sovint en lloc de donar-li el que li correspon, ho vaig dedicant a altres petits absoluts que em condicionen i espiritualment m'empobreixen.

L'ambient que ens rodeja ens empeny a pensar que el contemplar, el fer silenci, és perdre el temps, doncs l'important és ser actius i productius. No arribam a acceptar que no hem de viure per a treballar, sinó treballar per viure, doncs el Senyor ens vol persones realitzades en plenitud: capacitats intel·lectuals, espirituals, físiques, però d'una manera harmònica, sense estridències ni per un cantó, ni per un altre. Aquest equilibri sols arribarà a la nostra vida quan el centre el posem en Aquell qui ens ha creat i ens estira cap a Ell com un imant.

A partir d'aquest centrament en Déu, serà que la nostra participació en el seu convit ens alimenta per una vida espiritualment fecunda. Asseguem-nos a la Taula amb Ell i participem, contents, del Convit en que Ell mateix se'ns dona.

dimensió social de l'església (4)

Infància i joventut: Educació en Valors

Fel Enrich Calafat

Actualment si xerrem d'una educació en valors, ho fem com si fos una innovació i no és totalment així. Si de cas el que ha canviat són les metodologies i formes de fer, actualitzant i adaptant-les a la societat actual. Però d'educació en valors l'Església en sap i molt, en els evangelis hi ha un bon grapat d'exemples i tot un estil de vida.

Durant el període de la infantesa, adolescència i joventut és quan des de l'Església hem de dedicar els màxims esforços per fomentar i oferir una educació cristiana descobrint els valors evangèlics i fent-los present a les nostres vides, encara que també hauré de ser creatius en el món de les noves tecnologies.

No és gens fàcil actualment anar contra corrent en una societat consumista, on els dobles és un déu que imposa l'egoisme i

deixa de banda a moltes persones.

Per tal motiu, ara més que mai, és l'hora de crear consciència social i cristiana fent descobrir als infants, adolescents i joves que no vivim tots sols, sinó que convivim amb altres i, aquests són els nostres germans.

Però els qui hem de mostrar el camí a seguir per tenir una societat en pau més justa i solidària per a tothom, tenim la responsabilitat de ser persones coherents amb el que diem i fem, ja que si no és així, no serem creïbles i si no ho som, tampoc serem autèntics. La responsabilitat de tot educador, que en gran part ho som tots, és la d'acompanyar-los en el creixement fent descobrir la presència de Déu en cada persona.

Fernando Martí Camps (4)
sacerdote, literato e historiador

Fernando Martí y la guerra civil

Guillermo Pons Pons

La vida de piedad y estudio que desde hacía siete años llevaba Fernando con provecho e ilusión en el Seminario de Menorca, se vio bruscamente interrumpida con los tristes acontecimientos de la guerra civil, agravados por la violencia de la persecución religiosa. Con unas breves y expresivas palabras lo constata él posteriormente en su historia de nuestra isla, diciendo: «En julio de 1936 se inicia en Menorca un lamentable estado de violencias que, como cualquiera otra guerra civil, ocasiona la destrucción de archivos y obras de arte y retrasa la vida económica de la isla» Sobre todo manifes-

taba su dolor por la muerte de cuarenta sacerdotes diocesanos inmolados por

razón de su fe y sus condición de ministros de la Iglesia. Sobre el heroico testimonio de estos sacerdotes recogió importantes noticias que redactó para el Boletín Oficial de la Diócesis.

Su edad que rondaba los veinte años hizo que fuera llamado al servicio militar y a ser destinado a trabajos forzados en los alrededores de Mahón. Esto le dio ocasión de entablar conocimiento y amistad con diversas personas, que mantuvo a lo largo de los años. Intensamente le conmovió la celebración clandestina de la Eucaristía durante los años de persecución, de la que participó en cuanto le fue posible.

LECTURES DE LA MISSA DIÀRIA

Salms de la 1ª Setmana

Dg.22, XXIX de Durant l'Any: Is 45, 1. 4-6 / Sal 95 / 1Te 1, 1-5b / Mt 22, 15-21.

Di. 23, Fèria: Rm 4, 20-25 / Sal Lc 1, 60-70 / Lc 12, 13-21.

Dt. 24, Sant Antoni M. Claret, bisbe (MO): Rm 5, 12. 15b. 17-19 / Sal 39 / Lc 12, 35-38.

Dc. 25, Fèria: Rm 6, 12-18 / Sal 123 / Lc 12, 39-48.

Dj. 26, Fèria: Rm 6, 19-23 / Sal 1 / Lc 12, 49-53.

Dv.27, Fèria: Rm 7, 18-25a / Sal 118 / Lc 12, 54-59.

Ds. 28, Sant Simó i sant Judes, apòstols (F): Ef 2, 19-22 / Sal 18 / Lc 6, 12-19.

Dg. 29, XXX de Durant l'Any: Ex 22, 21-27 / Sal 17 / 1Te 1, 5c-10 / Mt 22, 34-40.

TOTES LES VEUS

Una Església viva no la fan les pedres i els vitralls, ni es redueix als capellans i bisbe. Ho som tots els batiats que lliurement volen formar-ne part. Els que anomenam seglars o laics no hi són només per oir missa i posar doblers a la col·lecta. Com deia Paul Claudel, els fidels a l'església «només s'han de treure el capell però no el cap».

El Papa Francesc, en la convocatòria dels recents sínodes de Bisbes (sobre l'evangelització, la pastoral familiar i ara sobre els joves), ha volgut escoltar totes les veus dels fidels de les diferents esglésies en una àmplia enquesta consultiva.

El nostre Bisbe Francesc també vol escoltar, el proper curs pastoral 2017-2018, totes les veus de l'Església menorquina en un treball d'observació,

pregària i reflexió que té per lema i objectiu «discernir per a evangelitzar». Aquesta consulta servirà de base per a programar la pastoral en els propers anys.

Joan Febrer (del Full Parroquial de Ferreries)

agenda

Assemblea a Sant Esteve

Els parroquians de Sant Esteve, són convocats a una **Assemblea parroquial**, dimecres 25 a les 20 h. Parròquia Sant Esteve (Ciutadella).

Conferència IDITEM

L'Institut Diocesà de Teologia i l'ISCREB, ofereixen la primera xerrada d'aquest curs: **Història de la Missió Apostòlica**, a càrrec del Professor Lluís Serra Llansana, germà marista, psicòleg, teòleg i filòsof. Divendres dia 27 a les 20.30 h, al Seminari Diocesà (Ciutadella).

Assemblea dels Escoltes de Menorca

Es convoca assemblea ordinària de l'A.D.E. -Escoltes de Menorca- MSC. En acabar s'inaugurarà la nova seu de l'Associació. Divendres dia 27 a les 20.15 h., a la Sala d'Actes de la Casa de l'Església, a la Pl. Reial, 10 de Maó.

Cinema espiritual

Organitzat pel Secretariat Diocesà de Joventut, s'ofereix una sessió de Cinema Espiritual. Es projectarà la pel·lícula **ASTRAL**. Divendres 27 a les 20.30 h, a la Sala d'Actes de Sant Miquel (Ciutadella).

Assemblea CONFER

Integrants de la Confer-Menorca, participaran a l'**Assemblea regional**, que es celebrarà a Eivissa, el dissabte 28 d'octubre.

Trobades grupals d'ajuda mútua

L'associació **Lligams** d'acompanyament en el dol, ofereix una segona trobada oberta a tothom. "**Acompanyament a les malalties, el dol i al final de la vida**" Per Xusa Serra (Infermera). Dissabte 28 a les 17.30 h, a la Sala de convencions des Mercadal (Al costat del centre de Salut).

Curset de preparació al matrimoni

Els propers cursets de preparació per a celebrar el Sagrament del Matrimoni, seran els dies: 7, 9, 14 i 16 de Novembre a les 20.30 h.

A Maó, a la Casa de l'Església.

A Ciutadella, al Seminari, entrada pel Carrer Castell Rupit.

notícies nostres

Aquestes i altres notícies les podeu trobar a la pàgina web del Bisbat de Menorca

El Toro tindrà aigua corrent

El Santuari de la Mare de Déu del posa en marxa l'acord amb l'ajuntament d'es Mercadal, per fer la conducció que porti aigua a dalt de la Muntanya.

El passat 4 d'octubre, es va desencallar un problema que fa anys que demana solució: fer arribar l'aigua corrent al Toro. Per a això, Bisbat i Ajuntament des Mercadal van signar un conveni amb el qual la Diòcesi es compromet a invertir 500.000 euros per finançar part les canalitzacions, concretament de la zona que van des de la finca de Sant Nicolau fins al Toro. Un cop les canalitzacions del Toro estiguin fetes, aquestes passaran a la xarxa municipal i la gestió anirà a càrrec de l'empresa concessionària, de manera que El Toro haurà de pagar l'aigua.

El bisbe Conesa va ressaltar «la necessitat» que té El Toro de comptar amb aigua corrent, i dei-

xar de portar l'aigua amb camions cisternes, ja que «a més de ser un lloc molt important a nivell espiritual, també és un lloc turístic». Així mateix, va incidir que aquesta millora permetrà «potenciar el desenvolupament de més activitats a El Toro, que sense aigua no es podien fer».

II Premi cooperació

El II Premi Cooperació de Cope Menorca, que l'emissora convoca amb el suport de CaixaBank, ha estat aquest any per la congregació religiosa de les Filles de la Caritat, representades en les persones de sor Demetria i sor Enriqueta, per la seva dedicació a impulsar tot tipus de projectes des de la seva comunitat per atendre les necessitats més bàsiques dels

ciutadans de Maó. L'atenció sanitària, l'educació dels joves, el suport a tots aquells que tenen mancances «han marcat la vida d'aquestes dues dones que, amb empena, coratge i voluntat han contribuït a la creació de tot tipus d'estructures d'atenció als altres».

Cope, va crear aquest distintiu per «donar visibilitat als herois anònims que des del seu àmbit intenten millorar les condicions de vida dels seus conciutadans, dels més febles i desamparats». L'acte de lliurament del premi va tenir lloc el passat 6 d'octubre a la sala de plens de l'Ajuntament de Maó, en el transcurs del qual també es va reconèixer el treball d'entitats com Càritas Menorca, Mans Unides Menorca i la Pastoral Penitenciària. La festa va comptar amb l'actuació musical de Miquel Mariano.

Inici de Curs CONFER – Menorca

Els religiosos i religioses de l'illa van iniciar el curs, un any més, amb una jornada de convivència, a la casa de colònies de Sant Joan des Vergers, el passat dissabte 7 d'octubre.

Van posar en mans de Déu, la feina que realitzen al servei de l'església diocesana, però sobretot, tingueren una estona de pregària compartida per sentir-se protegits per Déu i posar-se a les seves mans. La pregària la feren amb l'ajuda del Salm 16. Des del marc natural de l'ermita, el silenci de la natura, la vivència eucarística i la germanor evangèlica, conviden

a tothom a sentir la alegria de pertànyer a Déu, com ho senten, amb aquesta senzilla pregària: "**Em deixo a les teves mans Senyor, Vós em protegiu**".

